

**LIETUVOS PASIENIO
PAREIGŪNŲ PROFESINĖ
SĄJUNGA**

Nacionalinio pareigūnų profesinių
sąjungų susivienijimo narė

Identifikavimo kodas 301537216 ;
V. Mykoliaičio – Putino g. 5, Vilnius, LT-03106;
el.p.: INFO@PAREIGUNALLT; tinklapis
WWW.PAREIGUNALLT; tel.8 (5) 271 61 18 faks. 8 (5)
2123273; ats. sąskaita LT175016200014000024,
Pareigūnų kredito unija

Visų rinktinių vadams

2011-08-09
Vilnius

Gerbiamas vadove,

Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau VSAT) neseniai išplatino atvirą laišką rinktinių vadovams, kuriame vertinama Lietuvos pasienio pareigūnų profesinės sąjungos (toliau LPPPS) veikla, interpretuojami profesinių sąjungų veiklą reglamentuojantys teisės aktai, reiškiamas nepasitenkinimas profesinės sąjungos iniciatyvomis. Dalį Lietuvos pasieniečių (850 narių) atstovaujanti ir vienijanti profesinė sąjunga kritikuojama už tai, kad žlugdo valstybiškai svarbias pertvarkas VSAT, užsimenama apie profesinių sąjungų laisvių ribojimą.

Nedelsdamas, kaip profesinės sąjungos pirmininkas kreipiausi į VSAT vadą, prašydamas raštu patikslinti kada ir kokiais konkrečiais veiksmais, kokias valstybiškai svarbias pertvarkas žlugdėme ar bandėme žlugdyti. Iki šiol nepavyko gauti jokios konkrečios informacijos, tad jaučiu pareigą informuoti apie tai, kas galimai sukėlė VSAT vadovo ir kai kurių, naujai į aukštas pareigas paskirtų, pareigūnų pasipiktinimą.

Atmetu kaltinimus profesinei sąjungai, kad ši žlugdo gyvybiškai svarbias pertvarkas VSAT. Atmetu interpretacijas dėl galimybių atstovauti pareigūnus – profesinė sąjunga oficialiai įsteigta, įregistruota profesinė organizacija, kuri tiesiogiai ar bendradarbiaudama su kitomis teisėtai veikiančiomis organizacijomis gina ir atstovauja VSAT dirbančius pareigūnus ir jų interesus.

Manau, kad principinga profesinės sąjungos pozicija žemiau šiame laiške išdėstytais klausimais lėmė tai, kad, mūsų nuomone, neskaidriai atrinkti ir menkai kvalifikuoti kai kurie įtakingi VSAT administracijos vadovai ir pareigūnai ėmė ieškoti būdų interpretuoti profesinės sąjungos teises, jų apimtį ir pagaliau konstatavo, kad jų nepakanka tam, kad galėtume atstovauti VSAT pareigūnus (keturis metus LPPPS atstovavo pareigūnus ne tik santykiuose su VSAT vadovybe, bet ir su aukščiausiais valstybės vadovais, pagrindinių valstybės institucijų Seimo, Vyriausybei ir Prezidentūros atstovais).

Esu tikras, kad profesinės sąjungos teisių interpretavimas, kaltinimai tėra aukščiausio lygio už VRM sistemą atsakingų politikų bei jų paskirtų asmenų neigiamų išankstinių emocijų bei nesugebėjimo laikytis Tarptautinės teisės reikalavimų, siekti sutarimo su žmonėmis darbo (tarnybos) santykiuose atspindys.

Pripažįstu, kad ministrui be jokios atrankos ir viešų diskusijų VSAT vadu paskyrus Vainių Butiną ir prasidėjus kai kurioms abejotino efektyvumo pertvarkoms, kaip LPPPS pirmininkas organizavau profesinės sąjungos veiklą taip, kad pareigūnai būtų apsaugoti nuo neigiamų socialinių pertvarkų

pasekmių (arba tos pasekmės būtų švelnesnės). Profesinė sąjunga, kaip ir iki šiol siekė aktyviai dalyvauti pertvarkų procesuose, numatyti rizikas, jas suvaldyti.

Profesinės sąjungos taryba bei profesinės sąjungos partneriai – Nacionalinio pareigūnų profesinių sąjungų susivienijimo administracija, suvokdami, kad pertvarkos apims visą VSAT sistemą bus atleidžiami žmonės ir skiriami nauji, susitiko su VSAT vadovu ir atvirai įvardino savo lūkesčius:

1. Pertvarkų procesai turi būti motyvuoti ir skaidrūs;
2. VSAT vykdydama personalo valdymo sprendimus, vykdydama rotacijas, perkėlimus atrankas privalo elgtis taip, kad nebūtų diskredituotas karjeros principas, nebūtų pagrindo abejoti protekcionizmu, nevyktų susidorojimais su neįtinkančiais pareigūnais;
3. Vykdamt pareigūnų rotaciją kartu būtų sprendžiamos socialinės pareigūnų ir jų šeimų problemos;
4. Būtų laikomasi įstatymo nustatytų informavimo ir konsultavimo procedūrų.

Šią profesinės sąjungos poziciją atstovavau diskusijose ir susitikimuose su VSAT vadovu, apie rezultatus buvo skelbiama viešai bei susitikimuose VSAT padaliniuose.

Profesinė sąjunga, jos vadovai niekada nereikalavo ir neprašė sau ar atskiriems asmenims teisių, kurios nėra numatytos įstatyme.

Neslėpsiu, man, kaip profesinės sąjungos pirmininkui, ginant šiuos principus teko nuolat priminti VSAT vadovybei apie pareigas laikytis įstatymų, ilgainiui griežtinti profesinės sąjungos toną:

1. Profesinė sąjunga buvo priversta, ypač kai pastaruoju metu VSAT viešojoje erdvėje ypatingai akcentuoja savo principinę požiūrį į VSAT pareigūnų daromus teisės pažeidimus, korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas, į būtinybę užtikrinti jų veiklos teisėtumą bei skaidrumą, taip pat deklaruojama, jog imamasi visų būtinų priemonių šiems tikslams pasiekti (įvesta pareigūnų rotacinė sistema, sustiprinta Imuniteto skyriaus veikla), atkreipti vadovo V. Butino dėmesį į kai kurių asmenų, kurių asmeninės savybės, praeityje galimai nusikalstamos veikos yra nesuderinamos su pareigūno statusu ir tarnyba VSAT, ir kurių veikla Pakrančių apsaugos rinktinėje buvo destruktivi. Nežiūrint į tai, asmenys, vėliau pripažinti kaltais už nusikaltimus, ėjo aukštas ir įtakingas pareigas minėtoje rinktinėje, jų veikla buvo atvirai žavimasi. Pareigas kai kurie jų eina iki šiol. Profesinė sąjunga kreipėsi ne tik į prokuratūrą, bet ir į Valstybės saugumo departamentą, Lietuvos Respublikos VRM ir VSAT Imuniteto skyrių, prašydama įvertinti ne tik nusikaltimą padariusio ir pareigas VSAT einančio asmens galėjimą naudotis specialiomis teisėmis, bet ir priežastis dėl kurių šie asmenys buvo globojami.
2. Profesinė sąjunga viešai sukritikavo pirmas neskaidrias atrankas centinėje įstaigoje pateikė išsamų pretendentų į aukštas pareigas VSAT A. Bružaitės, V. Plotnikovienės atrankos procesų ir šių kandidatūrų vertinimą. VSAT vadą informavome apie abejones Teisės skyriaus vadovo R. Balkevičiaus kvalifikacija, apie jo išankstines nuostatas profesinių sąjungų atžvilgiu su teise nesuderinamomis įstatymų interpretacijomis bei galimu šališkumu atrankos komisijos sudėtyje, kai pastarasis buvo būsimas vieno iš pretendento pavaldinys.

Atkreipiame Jūsų dėmesį į tai, kad profesinė sąjunga pagal įstatymą dalyvaudama atrankoje ir ją vertindama rėmėsi vienu garsiausių Lietuvoje atrankos specialistų dirbančių „Žmogaus studijų centre“ rekomendacijomis dėl aukščiausio lygio vadovų atrankų. Asmenys, kuriuos delegavome į atrankas buvo išklause specialų šios institucijos kursą, atrenkant aukšto lygio vadovus. Prieš atranką ir šių pretendentų paskyrimą, informavome VSAT vadą apie atrankos organizavimo, eigos pretendentų vertinimo pažeidimus. Dėl, mūsų nuomone, aplaidaus atrankos organizavimo, pasiūlėme VSAT vadui surengti iš naujo atrankos procedūras. VSAT vado veiksmai išnagrinėjus skundą, mūsų nuomone, nebuvo suderinami su karjeros skaidrumo, procedūrų viešumo, gero administravimo principais, todėl laikinai sustabdėme savo atstovų dalyvavimą centrinės įstaigos atrankos komisijoje. Manau, kad VSAT turi formuoti vieningą, skaidrią ir viešą personalo politiką ir rodyti teigiamą pavyzdį bei gerąją praktiką struktūriniams padaliniams.

3. Profesinė sąjunga kritikavo VSAT administraciją už rotacijos įgyvendinimą VSAT nesant pakankamiems teisiniams pagrindams ir tinkamiems socialinių problemų sprendimo instrumentams. Profesinė sąjunga ne kartą kvietė atsisakyti VSAT netinkamo rotacijos įgyvendinimo ir netinkamo viešo komunikavimo šiuo klausimu – kvietėme atsisakyti rotacijos interpretacijų, kuriomis visuomenei buvo pateikiama, kad rotacija tai susitepusių, arba galimai korumpuotų pareigūnų perkėlimas arba baudimas. Skatinome VSAT vadą kreiptis į jį paskyrusį Vidaus reikalų ministrą ir, prieš įgyvendinant rotaciją, teisės aktais įtvirtinti socialinių problemų, susijusių su rotacija sprendimus. Ne kartą pasidalinome abejonėmis, kad VSAT sprendimai (ypač dėl rotacijos), naudojama retorika labiau panašėja į politikavimą visuomenės klaidinimą ir viešųjų ryšių akcijas, nei į efektyvius ir būtinus sprendimus.

Pozicija kuri demonstruojama oficialiame VSAT vadovo laiške nėra man, kaip LPPPS vadovui netikėta ir nežinoma, esu tikras, kad tai tėra asmeninės kai kurių aukštų VSAT vadovų ir darbuotojų emocijos bei nuoskaudos dėl nepatogių problemų, kurias gindama pareigūnų interesus kelia profesinė sąjunga. Dar kartą turiu progos įsitikinti, kad profesinės sąjungos padarytas atrankų procesų ir kai kurių aukštas pareigas užėmusių asmenų įvertinimas buvo teisingas. Mums itin brangūs LPPPS ir VSAT rinktinių teigiamo bendradarbiavimo pavyzdžiai. Esu pasiruošęs, kaip LPPPS pirmininkas dėti visas pastangas ir toliau tą bendradarbiavimą stiprinti, vystyti ir plėtoti nepaisant atskirų nesusipratimų. Iškilusius įvairaus lygio klausimus ir susidariusias problemines situacijas galėsime spręsti kaip ir iki šiol - konstruktyviai kalbėdami.

2010 metais buvo pasirašyti du bendradarbiavimo susitarimai su rinktinėmis. Jie nėra tik deklaratyvaus pobūdžio dokumentai, bet realiai veikiantis instrumentas, padedantis spręsti tiek tarnybinius ginčus, bendroje, darbdavio ir profesinių sąjungų atstovų tarnybinių ginčų komisijoje, tiek ugdant korporatyvizmą - organizuojant darbuotojų renginius, gerinant vidinę atmosferą.

Plėtodami bendradarbiavimą, esame pasirengę ne tik teikti siūlymus dėl pasitaikančių problemų, bet ir įsiklausyti į tuos, kuriuos pateiksite Jūs, organizuojant profesinės sąjungos darbą pasirenkant jos kryptis ir sprendimus viešai apie tai diskutuoti.

Tikiu, kad atvira diskusija neleis atskiriems asmenims savo nuoskaudas paversti visuotiniu VSAT vadovų, darbuotojų ir profesinės sąjungos vadovų supriešinimu. Vertinu konstruktyvias diskusijas siekiant palankiausių sąlygų tarnybai VSAT sistemoje dirbantiems pareigūnams. Suprantu, kad dinamiškų pokyčių valstybėje laikotarpiu VSAT pareigūnų laukia daug iššūkių: dėl pareigūno statuso interpretacijų (išstatutinimo), dėl tarnybos pertvarkymo, socialinių garantijų peržiūrėjimo finansavimo, todėl čia svarbus glaudus darbuotojų atstovų ir administracijos bendradarbiavimas. Suprantu kad ginčai tarnybos viduje peraugantys į antagonizmą sukelia papildomų sunkumų, supriešina. Tai yra papildomas iššūkis, kuris jei užsitęs, yra nepateisinamas išorės politinių, ekonominių, technologinių grėsmių kontekste. Tačiau tuo pat metu suprantu, kad nepakankama kvalifikacija, interesų ir asmenų protegavimas, išteklių švaistymas, privilegijos negali užtikrinti tarnybos ir pareigūnų bendruomenės interesų.

Profesinė sąjunga, netekusi galimybes konstruktyviai diskutuoti su centrinės įstaigos vadovais, šalinti negeroves, priversta imtis civilizuotoje visuomenėje pripažįstamų ir pateisinamų spaudimo ir pareigūnų interesų gynimo priemonių. Neabejoju, kad antagonizmui nesiliovus šį procesą galės įvertinti dauguma VSAT pareigūnų ir darbuotojų. Profesinė sąjunga, kaip iki ir šiol gins savo narių ir pagal galimybes visų VSAT pareigūnų interesus, nuolat informuos visuomenę bei pasieniečių bendruomenę apie procesus, kurie nesuderinai su teise ir morale.

Linkime ramios ir sėkmingos tarnybos.

Pagarbiai

Lietuvos pasienio pareigūnų
profesinės sąjungos pirmininkas

Vladimir Banel